

update 40 jaar Hans Appenzeller

Het gros van de huidige, Nederlandse sieraadontwerpers werkt conceptueel. Zij maken eerder beeldende kunst dan sieraden. Hans Appenzeller (1949), inmiddels al veertig jaar actief als sieraad- en productontwerper, vaart een eigen koers. Hij benadrukt liever de draagbaarheid van zijn ontwerpen. Ieder jaar presenteert hij een nieuwe collectie, dit najaar onder de naam '3D Printed Jewelry'. Tegelijk toonde hij in zijn eigen Amsterdamse galerie een digitaal overzicht van ringen, armbanden, colliers en broches, vaak met een architectonisch karakter, die hij de afgelopen veertig jaar ontwierp.

Hans Appenzeller verrast graag met sieraden waarin hij nieuwe materialen of technieken toepast. Het maakt hem niet uit of hij industrieel of ambachtelijk werkt, als het resultaat maar draagbaar is. In zijn collectie 3D Printed Jewelry gebruikt hij *rapid prototyping*. Het ontwerp wordt eerst in software opgebouwd en daarna in een ruimtelijke vorm geprint. Ontwerpers als Frank Tjepkema gingen hem daarin voor, maar Appenzeller slaagde erin flexibele sieraden te printen. De armbanden zien eruit alsof ze zijn gesoldeerd of gebreid, maar dat is schijn. Hun fascinerende vorm zet je

aanvankelijk op het verkeerde been. Appenzeller had ook een primeur: als eerste paste hij het procédé toe in goud, zilver en roestvrij staal, waar dat tot voor kort alleen mogelijk was in kunststof, keramiek en rubber. Hij deed dit in nauwe samenwerking met Freedom of Creation, het Amsterdamse bedrijf van Janne Kytanen dat zich al tien jaar specialiseert in 3D printing.

Uit verzet tegen het sieraad als statussymbool zette Hans Appenzeller in 1969 samen met Lous Martin de eerste Nederlandse sieradengalerie Galerie Sieraad op. Naast eigen werk toonden zij er het nieuwste van

het nieuwste en organiseerden ze tentoonstellingen van onder meer Art Deco sieraden. Edelstenen waren destijds taboe, evenals goud en zilver – in plaats daarvan experimenteerden zij met kunststof en aluminium. In 1975 opende Appenzeller zijn eigen winkel aan de Amsterdamse Grimburgwal, waar hij nog altijd is gevestigd. Hij begon ook vazen, lampen, kandelaars en horloges te ontwerpen en presenteerde al in 1981 een tentoonstelling van Dutch design van collega-ontwerpers en architecten, zoals Mart van Schijndel. Vanaf 1983 opende hij winkels aan Madison Avenue en West Broadway in New York, maar het intercontinentaal pendelen slokte te veel van zijn tijd op. Om zich beter te kunnen concentreren op zijn werk als ontwerper besloot hij zich in 1991 tot Amsterdam te beperken. Het taboe op edelmetalen en kostbare stenen – mede door Appenzeller zelf in het leven geroepen – heeft hij inmiddels ook weer doorbroken. Dat leverde hem soms de kritiek op dat hij koos voor de commercie. Maar terugkijkend op veertig jaar Appenzeller blijkt eerder dat hij zijn streven om draagbare sieraden te maken altijd is trouw gebleven, zonder dogmatisch te worden. Hij kiest voor toepasbaarheid en klantvriendelijkheid en dat is wezenlijk anders dan slaafs produceren wat de consument verlangt.

– Peter van Kester

appenzeller.nl